

KINH ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG PHẬT HOA NGHIÊM

QUYỂN 24

Phẩm 25: THẬP HỒI HƯƠNG (Phần 2)

Thưa chư Phật tử! Thế nào là Đại Bồ-tát hồi hướng bất hoại?

Đại Bồ-tát này được đức tin bất hoại đối với chư Phật quá khứ, hiện tại, vị lai, vì có thể phụng sự tất cả chư Phật. Đối với các Bồ-tát, cho đến chỉ mới phát tâm trong khoảng một niệm mà cầu trí Nhất thiết thì được đức tin bất hoại, vì thế tu tập tất cả thiện căn của Bồ-tát không mệt mỏi. Đối với tất cả Phật pháp, được đức tin bất hoại, vì phát chí nguyện sâu xa. Đối với tất cả giáo pháp của Phật, được đức tin bất hoại, vì gìn giữ trụ trì. Đối với tất cả chúng sinh, được đức tin bất hoại, vì dùng mắt từ bình đẳng quán sát đem thiện căn hồi hướng tạo lợi ích khắp. Đối với tất cả pháp lành thanh tịnh, được đức tin bất hoại, vì khắp tập hợp vô biên thiện căn. Đối với đạo hồi hướng của tất cả Bồ-tát, được đức tin bất hoại, vì đầy đủ những sự hiểu biết thù thắng. Đối với các Bồ-tát Pháp sư, được đức tin bất hoại vì đối với Bồ-tát luôn tưởng như Phật. Đối với thần thông tự tại của tất cả Phật, được đức tin bất hoại, vì tin sâu chư Phật khó nghĩ bàn. Đối với phương tiện thiện xảo của tất cả Bồ-tát, được đức tin bất hoại, vì thâm giữ vô lượng, vô số cảnh giới của công hạnh.

Đại Bồ-tát lúc an trụ nơi đức tin bất hoại như vậy, đối với Phật, Bồ-tát, Độc giác, Thanh văn, hoặc Phật, giáo pháp, hoặc chúng sinh trong các cảnh giới như thế vun trồng thiện căn vô lượng, vô biên, khiến thêm tâm Bồ-đề, lớn tâm Từ bi, quán sát bình đẳng, tùy thuận tu học việc làm của chư Phật, thâm tóm tất cả thiện căn thanh tịnh vào nghĩa chân thật, nhóm tập hạnh phước đức, thật hành bố thí lớn, tu các công đức, xem ba đời bình đẳng.

Đại Bồ-tát dùng thiện căn công đức như vậy hồi hướng trí Nhất thiết, nguyện thường thấy Phật, gần gũi bạn lành, cùng ở với chư Bồ-tát, nhớ trí Nhất thiết không rời, thọ trì Phật giáo, siêng năng gìn giữ, giáo hóa thành thực tất cả chúng sinh, tâm thường hồi hướng đạo xuất thế, cúng dường hầu hạ tất cả Pháp sư, hiểu rõ các pháp, ghi nhớ chẳng quên, tu hành đại nguyện đều khiến đầy đủ.

Đại Bồ-tát như vậy mà chứa nhóm thiện căn, thành tựu thiện căn, tăng trưởng thiện căn, tư duy thiện căn, hộ niệm thiện căn, phân biệt thiện căn, mền thích thiện căn, tu tập thiện căn, an trụ thiện căn.

Đại Bồ-tát nhóm chứa những thiện căn như vậy rồi, dùng những y báo của thiện căn này mà tu hạnh Bồ-tát, trong mỗi niệm thấy vô lượng Phật và phụng sự cúng dường.

Dùng vô số châu báu, hoa, tràng hoa, y phục, lọng, cờ phướn, đồ trang nghiêm, người hầu, bột thoa, hương xoa, hương bột, hương hòa trộn hương đốt, vô số tâm tin sâu, mền ưa, tâm thanh tịnh, tôn trọng ca ngợi, lễ kính, vô số tòa báu, tòa hoa, tòa hương, tòa vòng hoa, tòa chiêm-đàn, tòa y, tòa kim cang, tòa ma-ni, tòa lụa báu, tòa sắc báu, vô số chỗ kinh hành báu, chỗ kinh hành trái hoa, chỗ kinh hành trái hương, chỗ kinh hành trái

tràng hoa, chỗ kinh hành trái y phục, chỗ kinh hành có các báu xen lẫn, chỗ kinh hành trái lụa báu rực rỡ, chỗ kinh hành trồng tất cả cây Đa-la báu, chỗ kinh hành có tất cả lan can báu, chỗ kinh hành có tất cả lưới linh báu giăng che, vô số cung điện tất cả báu, cung điện tất cả hoa, cung điện tất cả cờ phướn, cung điện tất cả hương, cung điện tất cả chiên-đàn, cung điện tất cả tạng diệu hương kiên cố, cung điện tất cả kim cương, cung điện tất cả ma-ni, tất cả đều quý đẹp hơn ở cõi trời; vô số cây báu, cây hương, cây y báu, cây âm nhạc, cây âm thanh vi diệu, cây đồ trang nghiêm báu, cây hàng lụa báu, cây vòng báu, vô số cây hoa hương, cờ phướn vòng lọng trang nghiêm che mát các cung điện; lại có vô số mái hiên trang nghiêm, vô số cửa sổ trang nghiêm, vô số cửa chính trang nghiêm, vô số lầu gác trang nghiêm, vô số hình bán nguyệt trang nghiêm, vô số màn trang nghiêm, vô số lưới vàng giăng che, vô số hương thơm tỏa khắp nơi, vô số thảm báu trải đất. Đại Bồ-tát dùng vật cúng dường như vậy, với tâm thanh tịnh, tôn trọng cung kính cúng dường tất cả chư Phật trải qua vô lượng, vô số kiếp chẳng thể kể xiết, luôn không thoái chuyển, không thôi nghĩ.

Sau khi mỗi Đức Như Lai diệt độ có bao nhiêu xá-lợi, Bồ-tát cũng đều cung kính cúng dường như vậy, vì muốn khiến tất cả chúng sinh khởi lòng tin thanh tịnh, vì khiến tất cả chúng sinh thâm giữ thiện căn, vì khiến tất cả chúng sinh lìa các khổ, vì khiến tất cả chúng sinh hiểu biết rộng, vì khiến tất cả chúng sinh dùng đại trang nghiêm để tự trang nghiêm, dùng vô lượng trang nghiêm mà tự trang nghiêm, vì khiến việc làm được tốt ráo, vì khiến biết chư Phật xuất thế rất khó gặp, vì khiến được đủ vô lượng lực của Như Lai, vì khiến trang nghiêm cúng dường tháp miếu của chư Phật, vì khiến trụ trì tất cả Phật pháp.

Bồ-tát cúng dường chư Phật hiện tại và xá-lợi của Phật sau khi Phật diệt độ như vậy, trải qua vô số kiếp không thể nói hết. Bồ-tát tu tập vô lượng công đức như thế đều vì nhằm thành thực tất cả chúng sinh, không thoái chuyển, không dứt nghĩ, không mệt mỏi, không chấp trước, lìa các tâm tưởng, không nương tựa, tuyệt hẳn sự nương tựa, xa lìa ngã, ngã sở, dùng pháp ấn như thật ấn các môn nghiệp, được pháp vô sinh, trụ chỗ trụ của Phật, quán tánh vô sinh, ấn các cảnh giới được chư Phật hộ niệm, phát tâm hồi hướng, hồi hướng tương ưng với pháp tánh, hồi hướng phương tiện nhập pháp vô tác với việc làm thành tựu, hồi hướng phương tiện lìa bỏ tất cả sự chấp trước, hồi hướng an trụ nơi vô lượng thiện xảo, hồi hướng ra khỏi hẳn tất cả cõi hữu, hồi hướng khéo tu hành các hạnh chẳng trụ tướng, hồi hướng gồm thâm khắp tất cả thiện căn, hồi hướng thanh tịnh khắp tất cả hạnh Bồ-tát rộng lớn, hồi hướng phát tâm Vô thượng Bồ-đề, hồi hướng đồng trụ nơi tất cả thiện căn, hồi hướng đầy đủ tâm tin hiểu vô thượng.

Đại Bồ-tát lúc đem thiện căn hồi hướng như vậy, dù theo sinh tử mà chẳng biến đổi, cầu trí Nhất thiết chưa từng thoái chuyển, ở trong ba cõi tâm không loạn động, có thể độ thoát hết tất cả chúng sinh, chẳng nhiễm pháp hữu vi, chẳng mất trí vô ngại, Bồ-tát hành vị nhân duyên vô tận, các pháp thế gian không làm biến động được, thanh tịnh đầy đủ các Ba-la-mật, có thể thành tựu lực trí Nhất thiết.

Bồ-tát như vậy lìa các si ám, thành tựu tâm Bồ-đề, khai thị ánh sáng, tăng trưởng pháp tịnh, hồi hướng đạo thắng, đầy đủ các hạnh, dùng ý thanh tịnh, khéo hay phân biệt, rõ tất cả pháp, đều tùy tâm hiện, biết nghiệp như huyễn, quả báo như tượng, các hành như hóa, pháp nhân duyên sinh thấy đều như tiếng vang, tất cả hạnh Bồ-tát như bóng, xuất sinh pháp nhân thanh tịnh không vướng mắc, thấy cảnh giới vô tác rộng lớn, chứng tánh tịch diệt, rõ pháp không hai, được thật tướng của pháp, đủ hạnh Bồ-tát, đối tất cả

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

tướng đều không chấp trước, khéo hay thực hành những việc đồng sự, hằng không rời bỏ các pháp thanh tịnh, lìa các chấp trước, trụ nơi hạnh không chấp.

Bồ-tát như vậy, khéo léo tư duy không bị mê lầm, chẳng trái các pháp, chẳng hoại nhân nghiệp, thấy rõ chân thật, khéo léo hồi hướng, biết tự tánh của pháp, dùng sức của phương tiện, thành tựu nghiệp báo đạt đến bờ kia, dùng trí quán sát tất cả các pháp, được trí thần thông, vô tác mà hành hóa các nghiệp thiện căn, tùy tâm tự tại.

Đại Bồ-tát đem những thiện căn hồi hướng như vậy, vì muốn độ thoát tất cả chúng sinh, chẳng dứt giống Phật, lìa hẳn nghiệp ma, thấy trí Nhất thiết không có bờ bến, tin ưa không bỏ, lìa cảnh thế gian, dứt những tạp nhiễm, cũng nguyện cho chúng sinh được trí thanh tịnh, vào sâu phương tiện, thoát pháp sinh tử, được thiện căn Phật, dứt hẳn tất cả nghiệp của ma, dùng ấn bình đẳng ấn khắp các nghiệp, phát tâm vào thẳng trí Nhất thiết chủng, thành tựu tất cả pháp xuất thế gian.

Đây là hồi hướng thứ hai - hồi hướng Bất hoại của Đại Bồ-tát.

Đại Bồ-tát lúc trụ nơi hồi hướng này, được thấy vô số chư Phật, thành tựu vô lượng pháp diệu thanh tịnh, được tâm bình đẳng đối với khắp chúng sinh, đối với tất cả pháp không nghi hoặc, được thần lực của tất cả chư Phật gia hộ, hàng phục chúng ma, lìa hẳn nghiệp ma, thành tựu sinh quý, viên mãn tâm Bồ-đề, được trí vô ngại, hiểu chẳng do người, khéo hay mở rộng nghĩa của tất cả pháp, có thể tùy năng lực tư tưởng vào tất cả cõi, soi sáng khắp chúng sinh đều khiến thanh tịnh.

Đại Bồ-tát dùng sức hồi hướng bất hoại này thâm giữ các thiện căn.

Bấy giờ, Bồ-tát Kim Cang Tràng nương theo thần lực của Đức Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Bồ-tát đã được ý bất hoại
Tu hành tất cả những nghiệp lành
Nên có thể khiến Phật hoan hỷ
Người trí do đấy mà hồi hướng.
Cúng dường vô lượng, vô biên Phật
Bố thí, trì giới, phục các căn
Vì muốn lợi ích các chúng sinh
Khiến khắp tất cả đều thanh tịnh.
Tất cả những hương hoa thượng diệu
Vô lượng y phục đẹp khác nhau
Lọng báu cho đến đồ trang nghiêm
Cúng dường tất cả chư Như Lai.
Như vậy cúng dường lên chư Phật
Vô lượng, vô số kiếp khó lường
Cung kính tôn trọng thường hoan hỷ
Chưa từng một niệm sinh mệt mỏi.
Chuyên tâm tưởng niệm tất cả Phật
Là đèn sáng trong các thế gian
Mười phương tất cả chư Như Lai
Thấy đều hiện tiền như mắt thấy.
Vô lượng kiếp chẳng thể nghĩ bàn
Bố thí các thứ tâm không chán
Trong trăm ngàn muôn ức số kiếp*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tu những pháp lành đều như vậy.
Chư Như Lai kia diệt độ rồi
Cúng dường xá-lợi không nhằm chán
Đều dùng các loại trang nghiêm đẹp
Xây dựng vô lượng những tháp miếu.
Tạo lập vô lượng hình tượng Phật
Châu báu vàng bạc dùng trang nghiêm
Cao lớn vòi vọi như núi cả
Số đó vô lượng trăm ngàn ức,
Tâm tịnh tôn trọng cúng dường rồi
Lại khởi tâm hoan hỷ lợi ích
Vô lượng số kiếp ở thế gian
Cứu hộ chúng sinh khiến giải thoát.
Biết rõ chúng sinh đều vọng tưởng
Với họ tất cả không phân biệt
Có thể biết rõ căn chúng sinh
Vì khắp chúng sinh làm lợi ích.
Bồ-tát tu tập các công đức
Rộng lớn tối thắng không ai sánh
Thấu rõ thể tánh đều chẳng có
Quyết định như vậy đều hồi hướng.
Dùng trí tối thắng quán các pháp
Trong đó không có một pháp sinh
Như vậy phương tiện tu hồi hướng
Công đức vô lượng không thể hết.
Dùng phương tiện này khiến tâm tịnh
Đều cùng tất cả Như Lai đồng
Lực ấy phương tiện chẳng cùng tận.
Vì vậy phước đức không cùng tận
Phát khởi tâm Vô thượng Bồ-đề
Trong thế gian, chẳng nương vào đâu
Đến khắp mười phương các thế giới
Đối với tất cả không chướng ngại
Tất cả Như Lai xuất thế gian
Vì muốn chỉ dẫn tâm chúng sinh
Như tâm tánh kia mà quán sát
Rốt ráo tìm cầu chẳng thể được.
Tất cả các pháp không còn sót
Đều vào chân như không thể tánh
Dùng mắt tịnh ấy mà hồi hướng
Mở ngục sinh tử ở thế gian.
Tuy nhiên các cõi đều thanh tịnh
Nhưng cũng chẳng phân biệt các cõi
Biết tánh các cõi đều là không
Mà khiến ý hoan hỷ thanh tịnh.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Với một cõi Phật không nương tựa
Tất cả cõi Phật đều như vậy
Cũng chẳng nhiễm chấp pháp hữu vi
Biết pháp tánh kia không chỗ nương
Do đấy tu thành trí Nhất thiết
Do đấy trang nghiêm trí vô thượng
Do đấy chư Phật đều hoan hỷ
Đấy hạnh hồi hướng của Bồ-tát
Bồ-tát chuyên tâm niệm chư Phật
Trí tuệ vô thượng phương tiện khéo
Như Phật không nương tựa tất cả
Nguyện ta tu thành công đức này.
Chuyên tâm cứu hộ tất cả chúng
Khiến họ xa lìa các nghiệp ác
Như vậy lợi ích các chúng sinh
Chuyên niệm tư duy chưa từng bỏ
Trụ nơi trí địa giữ gìn pháp
Chẳng nhập Niết-bàn nơi thừa khác
Chỉ nguyện được Phật đạo Vô thượng
Bồ-tát như vậy khéo hồi hướng
Chẳng chấp lấy ngôn ngữ chúng sinh
Tất cả hữu vi là hư vọng
Dù chẳng nương tựa đường ngôn ngữ
Cũng lại chẳng chấp không ngôn thuyết
Mười phương tất cả chư Như Lai
Thấu rõ các pháp không còn sót
Dù biết các pháp đều vắng lặng
Mà chẳng sinh niệm trụ nơi không
Dùng một trang nghiêm trang nghiêm hết
Cũng chẳng phân biệt nơi các pháp
Như vậy khai ngộ các quần sinh
Tất cả không tánh không chỗ quán.

Chư Phật tử! Thế nào là Đại Bồ-tát hồi hướng bằng hết thấy Phật?

Đại Bồ-tát này tùy thuận tu học đạo hồi hướng của chư Phật quá khứ, hiện tại, vị lai.

Lúc tu học đạo hồi hướng như vậy, Bồ-tát này thấy tất cả sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp, hoặc tốt hoặc xấu, chẳng sinh tâm ưa hay ghét, tâm được tự tại, không có lỗi lầm, rộng lớn thanh tịnh, hoan hỷ vui thích, lìa những ưu não, tâm ý nhu hòa các căn trong mát.

Lúc Đại Bồ-tát được an lạc như vậy, lại phát tâm hồi hướng chư Phật, tự nghĩ:

–Nguyện đem thiện căn của ta vun trồng hiện nay làm cho niềm vui của chư Phật càng tăng thêm. Đó là niềm vui an trụ của Phật chẳng thể nghĩ bàn, niềm vui Tam-muội của Phật không gì bằng, niềm vui đại từ bi không hạn lượng, niềm vui giải thoát của tất cả chư Phật, niềm vui đại thần thông không bờ bến, niềm vui đại tự tại rất mực tôn trọng, niềm vui vô lượng rộng rãi rộng lớn, niềm vui tịch tĩnh lìa những tri giác, niềm vui

thường chánh định trụ nơi trụ vô ngại, niềm vui thật hành hạnh vô nhị không đổi khác.

Đại Bồ-tát đem những thiện căn hồi hướng Phật xong, lại đem thiện căn này hồi hướng Bồ-tát, đó là người chưa viên mãn làm cho được viên mãn, người tâm chưa thanh tịnh làm cho được thanh tịnh, người chưa đầy đủ Ba-la-mật làm cho được đầy đủ, an trụ nơi tâm Bồ-đề Kim cang, trí Nhất thiết được không thoái chuyển, chẳng bỏ đại tinh tấn, giữ gìn môn Bồ-đề, tất cả thiện căn, có thể khiến chúng sinh lìa bỏ ngã mạn, phát tâm Bồ-đề, chí nguyện được thành tựu viên mãn, an trụ nơi chỗ trụ của Bồ-tát, được các căn minh mẫn nhạy bén của Bồ-tát, tu tập thiện căn chứng trí Nhất thiết.

Đại Bồ-tát đem thiện căn hồi hướng Bồ-tát như thế rồi, lại đem hồi hướng tất cả chúng sinh, nguyện cho tất cả chúng sinh có bao nhiêu thiện căn cả đến rất ít, chỉ trong khoảng khảy ngón tay, đều được thấy Phật nghe Pháp, kính Tăng, những thiện căn kia đều lìa chướng ngại, niệm Phật viên mãn, niệm Pháp phương tiện, niệm Tăng tôn trọng, chẳng lìa thấy Phật, tâm được thanh tịnh, được các Phật pháp, hợp vô lượng đức, làm thanh tịnh những thân thông, bỏ niệm nghi pháp, an trụ đúng pháp.

Giống như hồi hướng cho chúng sinh, Bồ-tát này vì hàng Thanh văn và Bích-chi-phật cũng hồi hướng như vậy.

Lại nguyện cho tất cả chúng sinh lìa hẳn địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh, Diêm-la vương tất cả nơi ác khổ, tăng trưởng tâm Vô thượng Bồ-đề, chuyên ý siêng cầu trí Nhất thiết chủng, lìa hẳn việc hủy báng chánh pháp của chư Phật, được sự an lạc của Phật, thân tâm thanh tịnh, chứng trí Nhất thiết.

Đại Bồ-tát có bao nhiêu thiện căn đều do đại nguyện phát khởi, phát khởi đúng, tích tập, tích tập đúng, tăng trưởng, tăng trưởng đúng, đều khiến thành rộng lớn đầy đủ.

Đại Bồ-tát tại gia sống cùng vợ con chưa từng xao lãng tâm Bồ-đề, chánh niệm tư duy cảnh của trí Nhất thiết chủng, tự độ người khiến được rốt ráo, dùng phương tiện khéo léo giáo hóa quyến thuộc của mình, khiến vào trí Bồ-tát, khiến giải thoát thành thực, tuy cùng ở chung mà tâm không chấp trước. Vì gốc đại Bi mà sống đời tại gia, vì tâm Từ mà tùy thuận vợ con, đối với đạo thanh tịnh của Bồ-tát vẫn không chướng ngại.

Đại Bồ-tát dầu ở nhà tạo lập sự nghiệp, nhưng chưa từng xao lãng tâm trí Nhất thiết. Nghĩa là nghiệp thân, ngữ, ý của Bồ-tát trong những lúc mặc y phục, ăn thực phẩm, uống thuốc men, tắm rửa, xoay ngó, đi, đứng, ngồi, nằm, hoặc ngủ, hoặc thức luôn hướng đến đạo trí Nhất thiết, chuyên thâm giữ niệm tư duy không lúc nào xao lãng.

Vì muốn lợi ích cho tất cả chúng sinh, mà Bồ-tát an trụ nơi vô lượng đại nguyện Bồ-đề, vô số thiện căn rộng lớn, siêng thực hành những điều lành, cứu độ khắp tất cả mọi loài, xa lìa tất cả kiêu mạn phóng dật, quyết định đến bậc Nhất thiết trí, chẳng bao giờ để tâm đến những đạo khác, thường quán sát sự giác ngộ của chư Phật, bỏ hẳn tất cả những pháp tạp nhiễm, tu hành tất cả sở học của Bồ-tát, đối với đạo trí Nhất thiết, không bị chướng ngại, trụ nơi trí địa, ưa thích tụng tập, dùng vô lượng trí tuệ tích tập những thiện căn, tâm chẳng lưu luyến tất cả thế gian, cũng chẳng nhiễm vương nơi công hạnh mà mình thực hành, chuyên tâm thọ trì giáo pháp của chư Phật.

Bồ-tát ở tại gia thâm giữ khắp những thiện căn khiến được tăng trưởng mà hồi hướng Vô thượng Bồ-đề của chư Phật như vậy.

Bấy giờ, Bồ-tát thí thức ăn cho súc sinh cho đến một nắm một hạt, đều nguyện: Ta sẽ làm cho các loài này, thoát hẳn khỏi quả báo súc sinh, được lợi ích an vui giải thoát rốt ráo, khỏi hẳn biển khổ, dứt hẳn thọ khổ, trừ hẳn uẩn khổ, dứt hẳn giác khổ, tu khổ, hạnh khổ, nhân khổ, gốc khổ và xứ khổ. Nguyện cho những chúng sinh kia đều được

giải thoát.

Bồ-tát chuyên tâm tưởng nhớ tất cả chúng sinh như vậy, lấy thiện căn này làm trên hết, vì họ mà hồi hướng trí Nhất thiết chủng.

Bồ-tát mới phát tâm Bồ-đề thâm phục giáo hóa khắp chúng sinh tu những thiện căn đều đem hồi hướng, muốn cho họ thoát hẳn đồng trống rộng sinh tử, được sự an lạc vô ngại của các Như Lai, ra khỏi biển phiền não, tu hành Phật pháp, tâm từ đầy khắp, sức bi rộng lớn, khiến khắp tất cả được vui thanh tịnh, gìn giữ thiện căn, gần gũi Phật pháp, thoát cảnh giới ma, vào cảnh giới Phật, dứt giống thế gian, gieo trồng giống Phật, trụ ở trong pháp bình đẳng ba đời.

Đại Bồ-tát có bao nhiêu thiện căn đã, sẽ và hiện tập hợp đều đem hồi hướng như vậy cả.

Bồ-tát lại nghĩ: Như chư Phật và Bồ-tát thời quá khứ thực hành những sự cung kính cúng dường chư Phật, độ các chúng sinh khiến được giải thoát, siêng năng tu tập tất cả thiện căn đều đem hồi hướng mà không chấp trước. Nghĩa là chẳng nương tựa sắc, chẳng đắm nhiễm thọ, không điên đảo tưởng, chẳng khởi tác hành, chẳng chấp giữ thức, lìa bỏ sáu trần, chẳng trụ thế pháp, thích đạo xuất thế, biết tất cả pháp đều như hư không, không từ đâu đến, bất sinh, bất diệt, không chân thật, không bị nhiễm vương, xa lìa tất cả những kiến chấp phân biệt, chẳng động chẳng chuyển, chẳng mất, chẳng hoại, trụ nơi thật tế, không tướng lìa tướng chỉ là nhất tướng.

Bồ-tát thâm nhập tất cả pháp tánh như vậy, thường thích tu tập thiện căn phổ môn, đều thấy tất cả chúng hội chư Phật.

Như hồi hướng thiện căn của tất cả Như Lai thời quá khứ, ta cũng hồi hướng như vậy, hiểu pháp như vậy, chứng pháp như vậy, y pháp như vậy mà phát tâm tu tập chẳng trái pháp tướng, biết chỗ tu hành như huyễn, như ảnh, như trăng đáy nước, như ảnh trong gương, nhân duyên hòa hợp mà hiển hiện, cho đến bậc rốt ráo của Như Lai cũng vậy.

Đại Bồ-tát lại nghĩ: “Như chư Phật thời quá khứ lúc tu hạnh Bồ-tát đem những thiện căn hồi hướng như vậy, chư Phật hiện tại và vị lai đều cũng như vậy. Nay ta cũng nên phát tâm như chư Phật, đem những thiện căn mà hồi hướng là hồi hướng bậc nhất, hồi hướng thù thắng, hồi hướng tối thắng, hồi hướng thượng, hồi hướng vô thượng, hồi hướng vô đẳng, hồi hướng vô đẳng đẳng, hồi hướng không gì sánh, hồi hướng không đối, hồi hướng tôn, hồi hướng diệu, hồi hướng bình đẳng, hồi hướng chánh trực, hồi hướng đại công đức, hồi hướng rộng lớn, hồi hướng thiện, hồi hướng thanh tịnh, hồi hướng lìa ác, hồi hướng không theo ác.”

Bồ-tát đem những thiện căn chánh hồi hướng như thế rồi, thành tựu nghiệp thân, ngữ, ý thanh tịnh, trụ nơi an trụ của Bồ-tát, không có các lỗi lầm, tu tập nghiệp lành, lìa sự ác, thân, ngữ, tâm không tội lỗi, tu trí Nhất thiết, trụ nơi tâm rộng lớn, biết tất cả pháp không có tạo tác, trụ nơi pháp xuất thế, chẳng nhiễm pháp thế gian, phân biệt biết rõ vô lượng các nghiệp, thành tựu hồi hướng, theo phương tiện khéo léo, nhổ hẳn tất cả cội gốc chấp trước.

Thưa chư Phật tử! Đây là hồi hướng thứ ba, hồi hướng bằng tất cả Phật của Đại Bồ-tát.

Đại Bồ-tát trụ nơi hồi hướng này, vào sâu nơi hành nghiệp của tất cả Như Lai, hướng đến công đức thắng diệu của Như Lai, hội nhập trong cảnh giới trí tuệ thanh tịnh, chẳng rời hành nghiệp của tất cả Bồ-tát, hay khéo phân biệt phương tiện xảo diệu, thâm nhập pháp giới, khéo biết thứ lớp tu hành của Bồ-tát, vào chủng tánh của Phật, dùng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

phương tiện khéo léo phân biệt biết rõ vô lượng, vô biên tất cả pháp. Dầu hiện thân sinh vào thế gian nhưng tâm không nhiễm vướng.

Bấy giờ, Bồ-tát Kim Cang Tràng nường theo thần lực của Đức Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Chư vị Đại Bồ-tát như thế
Tu pháp hồi hướng Phật quá khứ
Cũng học công hạnh của chư Phật
Hiện tại cùng chư Phật vị lai.
Nơi các cảnh giới được an vui
Chỗ ngợi khen của tất cả Phật
Mắt sáng suốt thanh tịnh rộng lớn
Đều đem hồi hướng đại trí tuệ.
Niềm vui của thân căn Bồ-tát
Nhãn, nhĩ, tỷ, thiệt cũng như vậy
Vô lượng sự vui thượng diệu ấy
Đều đem hồi hướng Bạc Tối Thắng.
Tất cả pháp lành của thế gian
Và chỗ thành tựu của chư Phật
Bồ-tát thấu tóm không để thừa
Tùy hỷ lợi ích khắp chúng sinh
Tùy hỷ thế gian vô lượng thứ
Khiến vì chúng sinh mà hồi hướng
Sự an lạc Sư tử trong người
Nguyện cho chúng sinh đều viên mãn.
Tất cả cõi nước tất cả Phật
Phàm được thấy biết những sự vui
Nguyện cho chúng sinh đều được cả
Làm đèn sáng lớn chiếu thế gian.
Bồ-tát được an vui thắng diệu
Đều đem hồi hướng cho chúng sinh
Dầu vì chúng sinh nên hồi hướng
Nhưng không chấp trước nơi hồi hướng.
Bồ-tát tu hành hồi hướng này
Hưng khởi vô lượng tâm đại Bi
Như đức hồi hướng của Phật tu
Nguyện ta tu hành trọn viên mãn.
Như chư Như Lai đã thành tựu
Đạo trí Nhất thiết vui vi diệu
Và việc làm ở đời của ta
Công hạnh Bồ-tát vui vô lượng.
Hiện vào các cõi vui an ổn
Luôn giữ các căn vui tịch tĩnh
Đều hồi hướng các chúng sinh
Khiến khắp tu thành trí vô thượng.
Chẳng phải thân ngữ, ý, là nghiệp*

Cũng chẳng rời đây mà riêng có
Chỉ dùng phương tiện diệt si tối
Như vậy tu thành trí vô thượng.
Bồ-tát tu hành các công hạnh
Chứa hợp vô lượng công đức thắng
Tùy thuận Như Lai sinh nhà Phật
Yên lặng chẳng loạn chánh hồi hướng.
Tất cả thế giới ở mười phương
Bao nhiêu chúng sinh đều thấu nhận
Đều đem thiện căn hồi hướng họ
Nguyện họ đầy đủ vui an ổn.
Chẳng vì thân mình cầu lợi ích
Muốn khiến tất cả đều an vui
Chưa từng thoáng khởi tâm hý luận
Chỉ quán các pháp không, vô ngã
Vô lượng Như Lai ở mười phương
Thấy biết tất cả chân Phật tử
Đều đem thiện căn hồi hướng cho
Mong mau được thành Vô thượng giác.
Tất cả loại hàm thức thế gian
Bình đẳng thấu giữ không bỏ sót
Đem những nghiệp lành của ta tu
Khiến chúng sinh kia mau thành Phật.
Vô lượng, vô biên những đại nguyện
Đạo sư vô thượng đã diễn thuyết
Nguyện các Phật tử đều thanh tịnh
Tùy tâm họ thích đều thành tựu.
Xem khắp các thế giới nơi mười phương
Đều đem công đức thí chúng sinh
Nguyện họ đều đủ diệu trang nghiêm
Bồ-tát tu hồi hướng như vậy.
Tâm chẳng gẫm suy pháp sai biệt
Chỉ luôn thấu rõ pháp không hai
Các pháp hoặc hai hoặc chẳng hai
Trong đó rốt ráo không chấp trước.
Tất cả thế gian trong mười phương
Đều là chúng sinh tưởng phân biệt
Đối tượng, phi tướng không chỗ được
Như vậy mới thấu rõ các tướng
Bồ-tát kia thân đã thanh tịnh
Thời ý thanh tịnh không lỗi lầm
Ngữ nghiệp thanh tịnh không sai quấy
Phải biết ý thanh tịnh không nhiễm.
Nhất tâm chánh niệm Phật quá khứ
Cũng nhớ chư Phật đời vị lai

Và nhớ hiện tại Đấng Thế Tôn
Bồ-tát đều học pháp của Phật.
Tất cả chư Phật trong ba thời
Trí tuệ sáng suốt tâm vô ngại
Vì muốn lợi ích các chúng sinh
Nên hợp công hạnh mà hồi hướng.
Trí tuệ bậc nhất, tuệ rộng lớn
Tuệ chẳng hư vọng, tuệ thuận hợp
Tuệ thật bình đẳng, tuệ thanh tịnh
Đấng tuệ tối thắng nói như vậy.

Thưa chư Phật tử! Thế nào là Đại Bồ-tát hồi hướng đến tất cả mọi nơi?

Đại Bồ-tát ấy lúc tu tập tất cả thiện căn tự nghĩ: “Nguyện cho năng lực nơi công đức của thiện căn này đến tất cả nơi chốn.”

Ví như thật tế không chỗ nào là chẳng đến, đến tất cả vật, đến tất cả thế gian, đến tất cả chúng sinh, đến tất cả cõi nước, đến tất cả pháp, đến tất cả không gian, đến tất cả thời gian, đến tất cả hữu vi và vô vi, đến tất cả ngôn ngữ âm thanh.

Nguyện cho thiện căn này cũng như vậy, đến khắp mọi chỗ của tất cả Như Lai, cúng dường tất cả chư Phật trong ba đời, chư Phật quá khứ hạnh nguyện đều viên mãn, chư Phật vị lai đầy đủ sự trang nghiêm, chư Phật hiện tại cùng cõi nước đạo tràng chúng hội nêu bày khắp tất cả cõi hư không, cõi pháp.

Nguyện do oai lực lớn tin hiểu, do trí tuệ rộng lớn không chướng ngại, do tất cả thiện căn đều hồi hướng, nên dùng những vật cúng dường như của chư Thiên để cúng dường chư Phật, khắp vô lượng, vô biên thế giới.

Đại Bồ-tát lại nghĩ: “Chư Phật Thế Tôn hiện hữu cùng khắp tất cả cõi hư không, cõi pháp, do những hạnh nghiệp tạo ra vô số chủng loại thế giới ở mười phương, vô số cõi Phật, cảnh giới Phật, thế giới đủ loại, thế giới vô lượng, thế giới không hạn lượng, thế giới xoay chuyển, thế giới nghiêng, thế giới úp, thế giới ngửa.

Trong tất cả thế giới như vậy, chư Phật hiện tại trụ thế thị hiện vô số những thần thông biến hóa.

Trong những thế giới đó, có Bồ-tát dùng sức hiểu biết thù thắng vì những chúng sinh có thể nhận sự giáo hóa. Nơi các thế giới ấy, hiện làm Như Lai ra đời, dùng trí đạt đến tất cả nơi chốn, khai thị vô lượng thần lực tự tại của Như Lai, Pháp thân đến khắp không sai biệt, bình đẳng vào khắp tất cả cõi pháp, thân tạng Như Lai bất sinh bất diệt, dùng phương tiện thiện xảo hiện khắp thế gian, chứng đắc thật tánh của pháp, vì vượt hơn như vậy, vì được sức bất thoái vô ngại như vậy, vì sinh ở trong chủng tánh, oai đức rộng lớn có tri kiến không chướng ngại của Như Lai.

Thưa chư Phật tử! Đại Bồ-tát đem tất cả thiện căn của mình đã vun trồng, nguyện ở chỗ chư Phật như vậy, dùng hoa đẹp, hương thơm, tràng hoa, lọng, cờ phướn, y phục, đèn đuốc và tất cả những đồ trang nghiêm khác dâng lên Đức Phật. Đối với tượng Phật, tháp Phật cũng đều cúng dường như thế.

Đem thiện căn này hồi hướng như vậy: “Hồi hướng không tạp, hồi hướng nhất tâm, hồi hướng tự ý, hồi hướng tôn kính, hồi hướng không động, hồi hướng không trụ, hồi hướng không nương tựa, hồi hướng không tâm chúng sinh, hồi hướng không tâm đua tranh, hồi hướng tâm tịch tĩnh.”

Đại Bồ-tát lại nghĩ: “Chư Phật Thế Tôn trong tất cả kiếp, quá khứ, vị lai, hiện tại,

tận cùng cõi pháp, cõi hư không được trí Nhất thiết thành đạo Bồ-đề, có vô lượng danh tự sai biệt. Trong những lúc hiện thành bậc Chánh giác, đều trụ nơi thọ mạng tận đời vị lai. Chư Phật đều dùng cõi pháp trang nghiêm mà trang nghiêm thân mình, đối với đạo tràng chúng hội ở tất cả cõi nước khắp cùng cõi pháp, tùy lúc xuất thế mà làm Phật sự.”

Tất cả chư Phật, Như Lai như vậy, ta cũng đem thiện căn hồi hướng khắp.

Nguyện dùng vô số lọng thơm, cờ thơm, phướn thơm, trướng thơm, lưới thơm, tượng thơm, ánh sáng thơm, ngọn lửa thơm, mây thơm, tòa thơm, chỗ kinh hành thơm, chỗ ở thơm, thế giới thơm, núi thơm, biển thơm, sông thơm, cây thơm, y phục thơm, hoa sen thơm, cung điện thơm, vô lượng lọng hoa cho đến vô lượng cung điện hoa, vô biên lọng tràng hoa cho đến vô biên cung điện tràng hoa, vô đẳng lọng hương xoa cho đến vô đẳng cung điện hương xoa, vô số lọng hương bột cho đến vô số cung điện hương bột, vô số lọng y phục cho đến vô số cung điện y phục, vô số lọng báu cho đến vô số cung điện báu, vô lượng đèn sáng cho đến vô lượng cung điện đèn sáng, vô số lọng đồ trang nghiêm cho đến vô số cung điện đồ trang nghiêm, vô số vô số lọng báu ma-ni cho đến vô số vô số cờ báu ma-ni, phướn báu ma-ni, màn báu ma-ni, lưới báu ma-ni, tượng báu ma-ni, ánh sáng báu ma-ni, ngọn lửa báu ma-ni, mây báu ma-ni, tòa báu ma-ni, chỗ kinh hành báu ma-ni, chỗ ở báu ma-ni, cõi báu ma-ni, núi báu ma-ni, biển báu ma-ni, sông báu ma-ni, cây báu ma-ni, y phục báu ma-ni, hoa sen báu ma-ni, cung điện báu ma-ni, đều vô lượng, vô số như thế và trong mỗi mỗi cảnh giới như vậy đều có vô số lan can, cung điện, vô số lầu gác, vô số các cửa hông, vô số cửa sổ, vô số hình bán nguyệt, vô số báu thanh tịnh, vô số đồ trang nghiêm, dùng những vật cúng dường như vậy mà cung kính dâng lên tất cả chư Phật đã kể ở trên.

Nguyện cho tất cả thế gian đều được thanh tịnh, tất cả chúng sinh đều được giải thoát, trụ nơi bậc mười Lực, trong tất cả pháp được pháp vô ngại sáng tỏ, khiến tất cả chúng sinh đầy đủ thiện căn, đều được điều phục, tâm họ rộng lớn vô lượng bằng cõi hư không, đến tất cả cõi mà không chỗ đến, vào tất cả cõi thực hành pháp lành, thường được thấy Phật, vun trồng căn lành, thành tựu Đại thừa, chẳng chấp trước các pháp, đủ các điều lành lập vô lượng hạnh, vào khắp vô biên cõi pháp, thành tựu sức thần thông của chư Phật, được trí Nhất thiết của Như Lai.

Ví như vô ngã thâm tóm khắp các pháp. Cũng vậy, những căn lành của ta thâm tóm khắp tất cả chư Phật Như Lai vì đều cúng dường không sót, thâm tóm khắp tất cả vô số lọng pháp vì đều có thể chứng ngộ vô ngại, thâm tóm khắp tất cả chúng Bồ-tát vì rất ráo đều đồng thiện, thâm tóm khắp tất cả các hạnh Bồ-tát vì bản nguyện lực đều viên mãn, thâm tóm khắp tất cả ánh sáng pháp của Bồ-tát vì thấu rõ các pháp đều vô ngại, thâm tóm khắp sức đại thần thông của chư Phật vì thành tựu vô lượng thiện căn, thâm tóm khắp lực vô úy của chư Phật vì phát tâm vô lượng viên mãn tất cả, thâm tóm khắp những môn Tam-muội biện tài, Đà-la-ni của Bồ-tát vì khéo có thể chiếu rõ pháp vô nhị, thâm tóm khắp phương tiện thiện xảo của chư Phật vì thị hiện sức đại thần thông của Như Lai, thâm tóm khắp sự giảng sinh, thành đạo, chuyển bánh xe chánh pháp, điều phục chúng sinh, nhập Niết-bàn của tất cả chư Phật ba đời, vì cung kính cúng dường đều khắp cả, thâm tóm khắp tất cả thế giới nơi mười phương vì làm nghiêm tịnh cõi Phật đều rất ráo, thâm tóm khắp tất cả kiếp rộng lớn vì xuất hiện trong đó tu hạnh Bồ-tát không đoạn tuyệt, thâm tóm khắp tất cả mọi loài vì đều hiện thọ sinh trong đó, thâm tóm khắp tất cả cõi chúng sinh vì đủ hạnh Phổ hiền, thâm tóm khắp tất cả phiền não tập khí vì đều dùng phương tiện khiến thanh tịnh, thâm tóm khắp tất cả căn tánh chúng sinh vì vô lượng

sai biệt đều biết rõ, thấu tóm khắp tất cả sự hiểu biết, ham muốn của chúng sinh vì khiến họ lìa tạp nhiễm được thanh tịnh, thấu tóm khắp tất cả công hạnh giáo hóa chúng sinh vì tùy chỗ họ đáng được độ mà hiện thân, thấu tóm khắp tất cả loài chúng sinh đáng được độ vì đều vào tất cả cõi chúng sinh, thấu tóm khắp tất cả trí tánh Như Lai vì hộ trì tất cả Phật giáo.

Lúc Đại Bồ-tát đem những thiện căn hồi hướng như vậy, dùng vô sở đắc làm phương tiện, nên ở trong nghiệp chẳng phân biệt quả báo, ở trong quả báo chẳng phân biệt nghiệp. Dù không phân biệt mà vào khắp cõi pháp, dù không tạo tác mà luôn trụ nơi căn lành, dù không phát khởi mà siêng tu pháp thù thắng. Chẳng tin các pháp mà có thể thâm nhập các pháp, chẳng có pháp mà thấy biết tất cả pháp. Hoặc làm hay chẳng làm đều chẳng thể nắm bắt được. Biết các pháp tánh luôn chẳng tự tại. Dù thấy hết các pháp mà không chấp vào cái thấy, dù biết khắp tất cả mà không chấp vào cái biết.

Bồ-tát thấu rõ cảnh giới như vậy, biết tất cả pháp lấy nhân duyên làm căn bản, thấy Pháp thân của chư Phật đến thật tế lìa nhiễm của tất cả pháp, hiểu rõ thế gian đều như biến hóa, thấu rõ chúng sinh chỉ là một pháp, không có hai tánh, chẳng bỏ cảnh của nghiệp, dùng phương tiện thiện xảo, đối với cảnh giới hữu vi hiển thị pháp vô vi mà chẳng hoại diệt tướng hữu vi; đối với cảnh giới vô vi hiển thị pháp hữu vi mà chẳng phân biệt tướng vô vi.

Bồ-tát quán sát tất cả pháp tịch diệt rốt ráo như vậy, thành tựu tất cả căn lành thanh tịnh nên khởi tâm cứu hộ chúng sinh, trí tuệ thấu suốt tất cả biển pháp, thường thích tu hành pháp lìa ngu si, khi đã thành tựu đủ công đức xuất thế, chẳng còn tu học pháp thế gian, được trí thanh tịnh lìa những si tối, dùng phương tiện khéo tu đạo hồi hướng.

Đại Bồ-tát đem các căn lành hồi hướng như vậy, làm xứng hợp tâm của tất cả chư Phật, làm nghiêm tịnh tất cả cõi Phật, giáo hóa thành tựu tất cả chúng sinh, thọ trì đầy đủ tất cả Phật pháp, làm phước điền tối thượng của tất cả chúng sinh, là Đạo sư trí tuệ của tất cả người hành đạo, làm mặt trời trong sáng của tất cả thế gian, mỗi mỗi thiện căn đầy khắp cõi pháp có thể cứu hộ tất cả chúng sinh, đều khiến họ đạt đầy đủ công đức thanh tịnh.

Lúc Đại Bồ-tát hồi hướng như vậy, có thể hộ trì tất cả giống Phật, có thể thành thực tất cả chúng sinh, có thể làm nghiêm tịnh tất cả cõi nước, có thể chẳng hủy hoại tất cả hạnh nghiệp, có thể biết tất cả pháp, có thể quán sát bình đẳng các pháp không hai, có thể đến khắp thế giới nơi mười phương, có thể thấu rõ thật tế lìa dục, có thể thành tựu sự tin hiểu thanh tịnh, có thể đạt đầy đủ các căn thông sáng lanh lợi.

Đây là hồi hướng thứ tư, hồi hướng đến tất cả mọi nơi của Đại Bồ-tát.

Lúc Đại Bồ-tát trụ nơi bậc hồi hướng này, được thân nghiệp đến tất cả chốn vì có thể ứng hiện khắp tất cả thế giới, được ngữ nghiệp đến tất cả chốn vì thuyết pháp trong tất cả thế giới, được ý nghiệp đến tất cả chốn vì thọ trì tất cả pháp mà Phật đã dạy, được thần túc thông đến tất cả chốn vì tùy theo tâm của chúng sinh đều ứng đến, được trí tuệ chứng đến tất cả chốn vì có thể thấu rõ khắp tất cả pháp, được Tổng trì biện tài đến tất cả chốn vì tùy theo tâm chúng sinh khiến họ hoan hỷ, được nhập pháp giới đến tất cả chốn vì trong một lỗ chân lông vào khắp tất cả thế giới, được thân vào khắp đến tất cả chốn vì nơi thân của một chúng sinh mà vào khắp tất cả thân chúng sinh, được thấy khắp kiếp đến tất cả chốn vì trong mỗi mỗi kiếp thường thấy tất cả Phật, được thấy khắp niệm đến tất cả chốn vì trong mỗi mỗi niệm tất cả chư Phật đều hiện tiền.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đại Bồ-tát được sự hồi hướng đến tất cả nơi chốn thì có thể đem thiện căn hồi hướng như vậy.

Bấy giờ, Bồ-tát Kim Cang Tràng nương theo oai lực của Đức Phật, quán sát khắp mười phương rồi nói kệ rằng:

*Tất cả những thế gian trong ngoài
Bồ-tát thấy đều không chấp trước
Chẳng bỏ hạnh lợi ích chúng sinh
Đại sĩ tu hành trí như vậy.
Tất cả cõi nước ở mười phương
Tất cả không nương và không trụ
Chẳng chấp những pháp về mạng sống
Cũng chẳng vọng khởi những phân biệt
Những chúng sinh trong mười phương cõi
Thâu khắp tất cả không để sót
Quán thể tánh kia không sở hữu
Khéo hồi hướng đến tất cả chỗ
Thâu khắp pháp hữu vi vô vi
Chẳng ở trong đó sinh vọng niệm
Nơi pháp thế gian cũng như vậy
Đấng soi sáng đời ngộ như thế
Bồ-tát tu hành những hành nghiệp
Phẩm thượng, trung, hạ đều sai khác
Đều đem thiện căn hồi hướng đến
Tất cả chư Phật ở mười phương.
Bồ-tát hồi hướng đến bờ kia
Theo Phật tu học đều thành tựu
Thường dùng diệu trí khéo tư duy
Đủ pháp tối thắng trong nhân gian
Thiện căn thanh tịnh hồi hướng khắp
Lợi ích chúng sinh thường chẳng bỏ
Đều khiến tất cả các chúng sinh
Thành đấng Vô thượng sáng soi đời
Chưa từng phân biệt, chấp chúng sinh.
Cũng chẳng vọng tưởng nhớ các pháp
Dù không nhiệm vướng nơi thế gian
Cũng lại chẳng bỏ các chúng sinh
Bồ-tát thường thích pháp tịch diệt
Tùy thuận được đến cảnh Niết-bàn.
Cũng chẳng rời bỏ đạo chúng sinh
Mà được trí vi diệu như vậy.
Bồ-tát chưa từng phân biệt nghiệp
Cũng chẳng chấp trước các quả báo.
Tất cả thế gian từ duyên sinh
Chẳng rời nhân duyên thấy các pháp.
Cảnh giới như vậy đều thâm nhập*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Chẳng ở trong đó khởi phân biệt.
Bậc Điều Ngự Sư của chúng sinh
Nơi đây sáng tỏ khéo hồi hương.*

